

Aan College en gemeenteraad Woerden.

Datum 05-01-2017

Uw kenmerk

Ons kenmerk

2017-1

Telefoonnummer

0348-434353

Lokaal FNV Groene Hart

Berkenlaan 25

3442 ET Woerden.

Betreft/Onderwerp

E-mail

rijds01@xs4all.nl

FNV advies aanpassing beleid Fermwerk.

Geacht College en gemeenteraad.

Bijgaand ontvangt u in de bijlage de stukken die we tijdens de algemene bestuursvergadering van Fermwerk aan het bestuur hebben overhandigd.

De inhoud is gebaseerd op de FNV lokale monitor 2016.

Het heeft geleid tot een aantal adviezen om het beleid van Fermwerk richting en ten behoeve van de Fermwerk bijstandsccliënten aan te passen.

Wij verzoeken u onze adviezen bij de bespreking in uw gemeenteraad en College over het beleid van Fermwerk te betrekken.

Aangezien mevr Christina Heeringa helaas op grond van persoonlijke omstandigheden haar werkzaamheden als secretaris heeft moeten neerleggen voor lokaal FNV GroeneHart.

Kunt u zich voor nadere inlichtingen als daar aan behoefte is tot mij wenden tot wij in de vacature van secretaris hebben kunnen voorzien.

Met vriendelijke groeten .

Gijs Rijdsdijk.

Lokaal FNV Groenhart.

Bijlages bij deze mail.

- De brief van ons aan het bestuur van Fermwerk waarin wij nader op onze adviezen ingaan.

- De Lokale monitor, waarin de resultaten per gemeente staan weergegeven.

- Het protocol: "voorkomen van verdringing werken zonder loon" deze is o.a. getekend door de gemeente Den Haag.

Datum

5 december 2016

Ons kenmerk

2016-4

Uw kenmerk**Telefoonnummer**

06-30848477

Secretaris Lokaal FNV Groene Hart

Christina Heeringa
Watervolier 66
3417 RA Montfoort

Betreft/Onderwerp

Monitor

E-mail

lokaalfnvgroenehart@gmail.com

Aan bestuur en directie FermWerk
Carrosserieweg 1
3445 BC WOERDEN

Geachte bestuur en directie.

De FNV heeft recent de FNV lokale monitor 2016 uitgebracht. Deze ontvangt u hierbij als digitale bijlage 1.

In deze monitor toetst de FNV via 6 indicaties of delen van het sociale beleid in de deelnemende gemeentes voldoen aan de FNV uitgangspunten voor dit beleid.

FermWerk heeft de bij het onderzoek betrokken vragenlijsten ingevuld. Het betrof de, in FermWerk samen werkende 4 gemeentes.

Wij waarderen het zeer dat u hieraan heeft meegewerkt.

Middels deze brief geven we tevens advies om het beleid te verbeteren.

Zie hier de 6 monitoren; Een toelichting vindt u in de bijlage. Het betrof een landelijk onderzoek.

Indicator 1. Beschut werk met een arbeidsovereenkomst en loon (vraag 10, Werk)

Indicator 2. Systematische toets op verdringing en de wijze van toetsing (vraag 21 en 22, Werk)

Indicator 3. Ervaring met de verplichte tegenprestatie (vraag 13, Inkomen).

Indicator 4. Gemiddelde wachttijd aanvraag uitkering (vraag 5, Inkomen).

Indicator 5. Inkomensgrens en na hoeveel maanden laag inkomen individuele inkomenstoeslag (vraag 14 en 15, Inkomen)

Indicator 6. Onafhankelijke, gratis en "levensbrede" cliëntondersteuner en de mogelijkheid een beroep te kunnen doen op een andere ondersteuner (vraag 26 en 27, Inkomen).

Wij willen per indicator aangeven als Lokaal FNV Groene Hart wat we op grond van de monitor verbeterd zouden willen zien.

Indicator 1. Beschut werk met een arbeidsovereenkomst en loon.

Graag alle toezeggingen realiseren.

Indicator 2. Systematische toets op verdringing en de wijze van toetsing.

In een gesprek met de directie van FermWerk in februari, willen we nagaan of er bereidheid is met ons daar over nadere afspraken te maken.

Als leidraad bij dit gesprek hanteren we de overeenkomst die met de gemeente Den Haag is afgesproken, zie de digitale bijlage 2.

Indicator 3. Ervaring met de verplichte tegenprestatie.

De FNV is zeer tevreden met het beleid geen verplichte tegen prestatie op te leggen.

Indicator 4. Gemiddelde wachttijd aanvraag uitkering.

De FNV vindt de gerapporteerde gemiddelde wachttijd van 42 kalender dagen bij FermWerk te lang voor de aanvragers van een bijstandsuitkering. Deze verkeren als regel niet in een positie om betalingen etc. te kunnen uitstellen.

0-27 dagen = 10 punten; FermWerk scoort hier 0 punten.

Vergelijkbare gemeentes zoals Vianen, Werkendam, Uithoorn, Uitgeest, Zwijndrecht en nog vele anderen scoren hier aanzienlijk beter met een gemiddelde wachttijd van korter dan 27 dagen.

Ons advies:

Bekijk de werkprocessen bij FermWerk en haal de gemiddelde wachttijd tot onder de 27 dagen.

Indicator 5. Inkomensgrens en na hoeveel maanden laag inkomen individuele inkomenstoetslag.

We kunnen ons vinden in het huidige beleid.

Indicator 6. Onafhankelijke, gratis en “levensbrede” cliëntondersteuner en de mogelijkheid een beroep te kunnen doen op een andere ondersteuner (vraag 26 en 27, Inkomen).

Hier is als resultaat 0 punten behaald, omdat bij de beantwoording onbekend is ingevuld.

Nader onderzoek van onze kant levert op dat een en ander wel geregeld is, maar nog al versnipperd wordt aangeboden.

Op de site van FermWerk is bijv., hierover door ons niets gevonden?

Ons advies:

Pas op de Site van FermWerk de voorlichting hier over snel aan. Betrek daarbij de cliëntenorganisaties .

We weten dat overleg daarover plaats vindt. Zorg dat deze tekst ook gepubliceerd wordt op de diverse gemeente-site's.

Tip! Maak daarnaast gebruik van de diverse gemeentelijke pagina's in de plaatselijke kranten, zoals bijv. de Woerdense Courant om ook daar dit punt onder de aandacht te brengen, in de rubriek bezwaar en beroep.

Ook in de brieven aan cliënten van FermWerk een passage opnemen waarbij naar de diverse onafhankelijke cliënten ondersteuners wordt door verwezen.

Wij vertrouwen er op dat u onze aanbevelingen bij het beleid zal betrekken.

Een reactie van het bestuur zien we tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Christina Heeringa

Bijlage 1.

Indicator 1. Beschut werk met een arbeidsovereenkomst en loon (vraag 10, Werk)

Ja = 10 punten. Anders 0 punten.

Toelichting: de toegang tot de sociale werkvoorziening is per 1 januari 2015 afgesloten, maar er zullen echter altijd mensen zijn die, ook met (structurele) begeleiding, niet regulier kunnen werken. De FNV vindt dat beschut werk een noodzakelijke voorziening is die iedere gemeente moet aanbieden. Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen hebben ook recht op een echte baan. De voorziening is, conform de Participatiewet, bedoeld voor mensen die met deze (structurele) begeleiding in staat zijn om loonvormende arbeid te verrichten, in een dienstbetrekking. Dit onderscheidt de voorziening beschut werk van dagbesteding.

Uw score: 10

Indicator 2. Systematische toets op verdringing en de wijze van toetsing (vraag 21 en 22, Werk)

Wel systematische toetsing = 0 punten; (nog) geen systematische toetsing = -10.

10 punten erbij; indien de wijze van toetsing plaatsvindt door voorafgaand de plaatsing een schriftelijke verklaring van de OR (medezeggenschapsorgaan) of UWV op te vragen waarop is aangegeven dat er uitsluitend sprake is van additionele arbeid en verdringing van betaald werk niet voorkomt.

20 punten erbij; indien de wijze van toetsing plaatsvindt door een (regionaal) interventieteam, een samenwerkingsverband bestaande uit bijvoorbeeld de vertegenwoordigers van de gemeente(n), werkgevers en FNV. Een interventieteam voorkomt, onderzoekt en beëindigt systematisch verdringing van betaald werk.

Toelichting: De FNV vindt dat werken zonder loon tot oneerlijke concurrentie en tot verlies van echte banen kan leiden. Het gevaar op verdringing is in de praktijk enorm, zo blijkt uit onze onderzoeken en meldpunt "Stop werken zonder loon". En daarmee raakt het ook de (betaald) werkenden. De FNV wil voorkomen dat mensen tegen elkaar worden uitgespeeld. Gemeenten zijn verplicht om bij werken zonder loon te toetsen op mogelijke verdringing. Zie daarvoor de wettelijke- en beleidsmatige kaders die door SZW zijn opgesteld. De FNV vindt vervolgens dat de wijze van toetsing zo onafhankelijk en objectief mogelijk dient te zijn. Dat kan door het betrekken van derden hierbij, zoals de OR van het bedrijf, het UWV of een interventieteam zoals hierboven is beschreven.

* In de mail van 27 juni jl. hebben wij aangegeven dat we extra bonuspunten willen toekennen aan de gemeenten die het FNV protocol "Voorkomen van verdringing en werken zonder loon" hebben ondertekend. Deze punten tellen niet mee met de totaalscore. Met deze indicator zijn deze bonuspunten komen te vervallen.

Zie ook; [De Participatiewet en verdringing op de arbeidsmarkt](#)

Uw score: -10

Indicator 3. Ervaring met de verplichte tegenprestatie (vraag 13, Inkomen).

Gemeente legt geen verplichte tegenprestatie op = 10 punten. Anders 0 punten.

Toelichting: de Participatiewet verplicht gemeenten beleid te ontwikkelen om bijstandsgerechtigden een tegenprestatie te laten leveren aan de maatschappij. De FNV is fel tegenstander van de verplichting tot een tegenprestatie. Volgens de FNV is er maar twee soorten werk; betaald werk en vrijwilligerswerk. Een tussenvorm bestaat niet. Tegenprestatie is volgens de FNV uitsluitend toelaatbaar indien er sprake is van volledige vrijwilligheid en waarbij de werkzaamheden zijn getoetst op verdringing. Een aantal gemeenten heeft bij deze vraag aangegeven dat zij in de praktijk de tegenprestatie helemaal niet opleggen en/of dat de tegenprestatie uitsluitend op vrijwillige basis plaatsvindt. Met deze indicator willen wij deze gemeenten hiervoor belonen.

Uw score: 0

Indicator 4. Gemiddelde wachttijd aanvraag uitkering (vraag 5, Inkomen).

0-27 dagen = 10 punten; 28-41 = 5 punten; anders 0 punten.

Toelichting: de FNV vraagt al jaren aandacht voor de lange wachttijden waar mensen mee te maken krijgen bij de aanvraag van een bijstandsuitkering. Uit de laatste editie van de FNV Lokale Monitor (2012) blijkt dat de gemiddelde wachttijd langer dan 4 weken is. De FNV vindt dit een erg lange periode voor mensen die aangewezen zijn op de bijstand en daardoor in een benarde financiële positie kunnen belanden.

Uw score: 0

Indicator 5. Inkomensgrens en na hoeveel maanden laag inkomen individuele inkomenstoelag (vraag 14 en 15, Inkomen).

Inkomensgrens op 120% van het sociaal minimum of hoger: 5 punten. Recht na 3 jaar laag inkomen of korter: 5 punten. Anders 0 punten.

Toelichting: veel mensen moeten langdurig rondkomen van een laag inkomen. De FNV vraagt daarom van gemeenten om zich in te zetten voor een ruimhartig beleid, niet alleen voor het verstrekken van bijzondere bijstand en/of minime regelingen, maar ook voor de individuele inkomenstoelag.

Uw score: 5

Indicator 6. Onafhankelijke, gratis en “levensbrede” cliëntondersteuner en de mogelijkheid een beroep te kunnen doen op een andere ondersteuner (vraag 26 en 27, Inkomen).

Wel onafhankelijke, gratis en “levensbrede” cliëntondersteuner = 5 punten.

Beroep op andere cliëntondersteuner mogelijk = 5 punten.

Anders 0 punten.

Toelichting: de Participatiewet kent veel regels waar cliënten aan moeten voldoen. Bij schending kan dit zelfs leiden tot het verlagen of het stopzetten van de uitkering. De

cliëntondersteuner versterkt de positie van de cliënt door het geven van advies en ondersteuning. De ondersteuner voldoet aan een aantal voorwaarden; de ondersteuner is onafhankelijk, gratis, “levensbreed” en is voor iedere burger beschikbaar. Daarnaast is er een recht op een andere ondersteuner. De FNV steunt hierin de breed maatschappelijk gedragen zelftest die voor gemeenten en belangenbehartigers is ontwikkeld om het gemeentelijk beleid ten aanzien van de onafhankelijke cliëntondersteuner te kunnen beoordelen. Zie ook: [Zelftest cliëntondersteuning voor gemeenten](#)

Uw score: 0

Totaalscores

In de rapportage nemen we de scores van de individuele gemeenten per indicator op en daarnaast een totaalscore die bestaat uit de optelling van de indicatoren 1 tot en met 6. De scores van de gemeenten die betrokken zijn bij een intergemeentelijke sociale dienst/samenwerkingsverband worden afzonderlijk in onze rapportage vermeld.

FNV LOKALE MONITOR 2016

Het sociaal beleid van gemeenten

September 2016

Lokaal **FNV**

Deze pdf is interactief:

Door de clickable inhoudsopgave komt u direct op de pagina of artikel van uw keuze.

Via de 'home-button' keert u weer terug naar de inhoudsopgave.

U kunt natuurlijk ook gebruik maken van de standaard interface van uw pdf reader.

VOORWOORD

De Lokale Monitor van de FNV brengt aan het licht hoe sociaal (of asociaal) gemeenten anno 2016 zijn. 37% (144) van alle gemeenten heeft aan onze monitor deelgenomen. Wij hebben dit jaar de nadruk gelegd op 'werken-zonder-loon' en de verdringing die daardoor kan optreden of optreedt. Voor de FNV is dit een zeer belangrijk thema. Werken-zonder-loon is niet alleen respectloos naar uitkeringsgerechtigden, maar het maakt (betaalde en onbetaalde) werknemers ook concurrenten van elkaar. Daardoor komt de prijs van arbeid verder onder druk te staan.

In veel gemeenten worden uitkeringsgerechtigden gedwongen te werken zonder loon. Dit wordt verdedigd met de onterechte veronderstelling dat hun werkkansen toenemen. Waarom zouden werkgevers betalen als werknemers gratis worden aangeleverd? Werken-zonder-loon leidt meestal tot verdringing en oneerlijke concurrentie tussen werknemers met en zonder werk. Daarom moet dit stoppen. Investeer in echte arbeid en geef mensen een echte baan.

De uitkomst van deze monitor sterkt ons daarin. Gemeenten zijn verplicht om - voorafgaand aan het aanbieden van een arbeidsplaats-zonder-loon - te toetsen of er sprake is van verdringing. In meer dan de helft van de gemeenten wordt deze toets op verdringing niet of onvoldoende uitgevoerd. We zien ook een positieve ontwikkeling. Een aantal gemeenten heeft met de FNV afspraken gemaakt over een 'interventieteam' van sociale partners, dat erop toeziet dat er geen verdringing plaatsvindt.

De participatiewet is één van de grootste decentralisatie-operaties die het kabinet Rutte II heeft doorgevoerd. Het betekent voor gemeenten dat zij met minder geld meer mensen aan het werk moeten krijgen en houden. Ook op dit cruciale punt gaat het voor een kwetsbare groep goed mis. Heel veel gemeenten geven aan dat het budget onvoldoende is om mensen te kunnen begeleiden naar werk. Gemeenten leggen zelf geld bij of besteden alleen tijd aan de meest kansrijke mensen. Massaal geven gemeenten aan dat, in plaats van minder regels, juist de bureaucratie is toegenomen. Slechts 14 gemeenten hebben in 2015 <Beschut werk> gerealiseerd. Verder veronderstellen gemeenten dat door strengere criteria minder mensen in aanmerking komen voor beschut werk(nieuw SW) of een garantiebanaan.

De FNV toetst al jaren het sociaal beleid van gemeenten en we zien tot ons ongenoegen al langer de verschillen tussen gemeenten toenemen. In de ene gemeente krijg je pas na vijf jaar een extra inkomenstoeslag van rond de € 150,- op jaarbasis. In een andere gemeente krijg je al na één jaar een inkomenstoeslag van meer dan € 1000,-

Met de Tweede Kamerverkiezingen in aantocht hoopt de FNV dat de resultaten uit deze monitor tot opbouwende discussies leidt en gemeenten en landelijke beleidsmedewerkers aanknopingspunten biedt om het lokale beleid socialer te maken.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan dit onderzoek. Divosa, de honderden medewerkers van de deelnemende gemeenten die met veel inzet de vragenlijsten hebben ingevuld. Uiteraard een speciale dank aan onze kaderleden die de gegevensverzameling hebben bevorderd en bewaakt. We gaan straks allemaal aan de slag. Bemoei je met het lokale beleid, het moet socialer!

Ruud Kuin,
Vicevoorzitter FNV

- De ruime meerderheid verstrekt geen vast bedrag voor de meerkosten die chronisch zieken en mensen met beperkingen moeten maken. De meeste gemeenten komen deze doelgroep wel gedeeltelijk tegemoet in de kosten die zij moeten maken voor de premie van de collectieve ziektekostenverzekering. Iets minder dan de helft van de gemeenten doet dat voor de verplichte eigen risico.
- Daarnaast bieden de meeste gemeenten een compensatie aan, via de bijzondere bijstand of de collectieve ziektekostenverzekering, voor het betalen van de eigen bijdragen Wmo maatwerkvoorzieningen. Ongeveer twee op de vijf gemeenten zegt geen eigen bijdragen te vragen voor de Wmo algemene voorzieningen.

RECHTEN EN Plichten VOOR UITKERINGSGERECHTIGDEN EN WERKZOEKENDEN

- Drie op de vijf gemeenten doet geen onderzoek naar de financiële effecten van de kostendelersnorm.
- De gemiddelde wachttijd voor de aanvraag van de bijstandsuitkering is in de afgelopen tien jaar gering afgenomen. Slechts in een kleine minderheid van de gemeenten wordt in principe automatisch een voorschot verstrekt (17 procent).
- In ruim de helft van de gemeenten wordt de cliëntondersteuner aangeboden. Deze is gratis en onafhankelijk en kan mensen ondersteuning geven en helpen met vragen die betrekking hebben op het gehele sociale domein. Iets minder gemeenten zeggen dat een beroep op een andere cliëntondersteuner ook mogelijk is.

FNV AANBEVELINGEN

- Stop werken zonder loon. Er wordt gewoon betaald conform de geldende cao. Is er geen cao, dan geldt minstens het wettelijk minimumloon. Tegenprestatie wordt uitsluitend op vrijwillige en vrijblijvende basis door de kandidaat uitgevoerd, zonder dat er consequenties aan verbonden zijn en waarbij de werkzaamheden zijn getoetst op verdringing van betaalde arbeid.
- Zorg dat verdringing van betaald werk goed en onafhankelijk wordt getoetst. Dat kan door het instellen van een (regionaal) interventieteam; een samenwerkingsverband bestaande uit bijvoorbeeld de vertegenwoordigers van de gemeente(n), werkgevers en de FNV. Het interventieteam onderzoekt, voorkomt en beëindigt systematisch verdringing van betaald werk. Een (digitaal) meldpunt waar werknemers en uitkeringsgerechtigden verdringing kunnen melden, kan hier onderdeel van uitmaken.
- Realiseer voldoende voorzieningen beschut werk en zorg voor een arbeidsovereenkomst en een duurzame baan, met loon volgens de geldende cao of minstens het wettelijk minimumloon.
- Maak werk van het realiseren van garantiebanen. Draag zorg voor een duurzame garantiebaan.
- Waak ervoor dat laaggeletterden, digibeten en ouderen niet tussen wal en schip vallen. Gemeenten moeten goed zicht hebben in de omvang en behoeften van deze kwetsbare doelgroepen.
- Zorg voor een ruimhartige uitvoering van de individuele inkomens toeslag voor iedereen die ten hoogste drie jaar heeft moeten leven van 120% van het sociaal minimum.
- Mensen die een bijstandsuitkering aanvragen, moeten snel uitsluitel krijgen. Als aanvragers langer dan een maand moeten wachten op een beslissing, moet de gemeente ze een voorschot verstrekken.
- Zorg voor een onafhankelijke, gratis en "Levensbrede" cliëntondersteuner die mensen kan helpen met informatie, advies, ondersteuning en bemiddeling.
- Tot slot: stop met het bestrijden van werklozen, maar bestrijd de werkloosheid. Investeer in echte banen!

WERKEN ZONDER LOON EN VERDRINGING

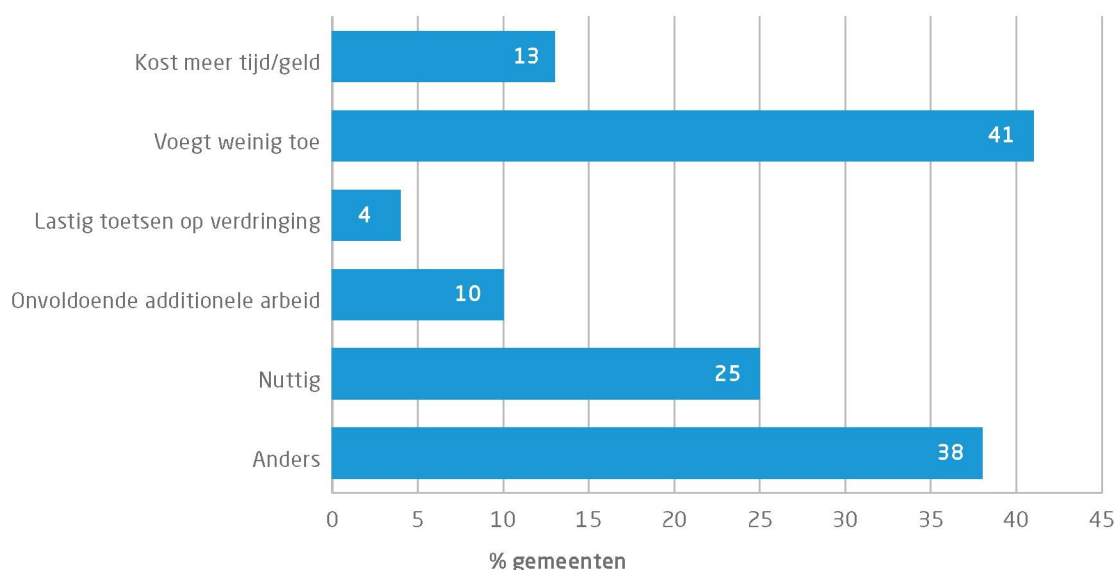
WERKEN ZONDER LOON ALS TEGENPRESTATIE

De FNV is fel tegen de tegenprestatie. Werkzoekenden leveren al een prestatie; ze zoeken namelijk naar werk. Wat de FNV betreft is het glashelder. Er zijn maar twee soorten werk: betaald werk en vrijwilligerswerk. Een tussenvorm bestaat niet. Tegenprestatie is volgens de FNV alleen toelaatbaar, als sprake is van volledige vrijwilligheid en vrijblijvendheid (zonder sancties dus), waarbij de werkzaamheden zijn getoetst op verdringing van betaalde arbeid.

De Participatiewet kent verschillende voorzieningen, waarbij uitkeringsgerechtigden verplicht moeten werken zonder loon. Sinds 1 januari 2015 is de plicht tot het leveren van een tegenprestatie als voorziening toegevoegd. Deze tegenprestatie heeft een verplichtend karakter. Gemeenten zijn echter wel vrij in of en hoe de tegenprestatie in de praktijk wordt vormgegeven. De tegenprestatie is niet bedoeld als re-integratie instrument en moet bestaan uit additionele werkzaamheden. Het mag volgens de wet niet leiden tot verdringing.

Bijna 75% van de deelnemende gemeenten heeft geen goede ervaringen met het opleggen van de tegenprestatie. Een kwart van de gemeenten vindt het instrument nuttig. De meeste gemeenten vinden dat de tegenprestatie als instrument weinig toevoegt aan het huidige instrumentarium.

ERVARING MET DE TEGENPRESTATIE

Een aantal gemeenten kon niet zo goed uit de voeten met deze vraag. Zij hebben geen ervaring met het opleggen van de tegenprestatie. Uit hun reacties blijkt, dat de gemeentelijke uitwerking van de tegenprestatie per gemeente verschilt. Er zijn gemeenten die geen generieke verplichtingen opleggen, maar maatwerk toepassen. Er zijn gemeenten die nog geen tegenprestatie hebben hoeven op te leggen, omdat bijvoorbeeld bijstandsgerechtigden akkoord zijn met het leveren van een tegenprestatie in de vorm van vrijwilligerswerk. En er zijn gemeenten die geen tegenprestatie opleggen. In de bijlage zijn de scores opgenomen voor dit onderdeel.

Andere gemeenten geven met hun reactie eigenlijk aan, dat de toets op verdringing niet van toepassing is. Zo stellen de gemeenten *Borne en Hengelo* dat zij geen uitkeringsgerechtigden plaatsen die regulier werk verdringen. De gemeenten *Borsele* bijvoorbeeld, plaatst zelf uitkeringsgerechtigden op werkzaamheden die niet tot verdringing leiden.

De FNV krijgt nog regelmatig alarmerende signalen van werknemers die aangeven dat zij hebben moeten wijken voor mensen die met behoud van uitkering hun werk overnemen. Of van bijstandsgerechtigden, die eerst solliciteren op een bestaande vacature om vervolgens voor dezelfde functie te moeten werken met behoud van uitkering en als goedkope arbeidskracht worden gebruikt. De FNV wil in de eerste plaats, dat werken zonder loon stopt. Op zijn minst moet er een goede en onafhankelijke toetsing plaatsvinden om verdringing te voorkomen.

Dan is er een klein aantal gemeenten dat aangeeft dat het altijd om tijdelijke werkzaamheden gaat en dat een stukje verdringing acceptabel is. Ook de gemeente *Lingewaard* toetst niet op verdringing, omdat werken zonder loon werk-kansen biedt voor deze doelgroep en verdringing onvermijdelijk is. Bovendien is het een "illusie dat werkgevers voor mensen met grote beperkingen een volwaardig loon zullen betalen."

Pas echt alarmerend zijn de volgende reacties van een aantal gemeenten. De gemeente *Doesburg* geeft aan dat zij niet toetsen op verdringing, omdat het arbeidsintensief is. Ook de gemeente *Heumen* zegt dat zij onvoldoende capaciteit heeft om dit te kunnen toetsen. De gemeente *Brielle* toetst ook niet op verdringing, omdat werkgevers creatief zijn in het herbenoemen van werkzaamheden. Daarom is volgens hen een en ander niet meer te controleren. Het feit dat voor een toetsing onvoldoende capaciteiten of middelen zijn, ontslaat gemeenten uiteraard niet van hun belangrijke (wettelijke) taak.

Aan de gemeenten die wél toetsen, is gevraagd op welke wijze zij dit doen. Bijna alle gemeenten hebben deze vraag uitgebreid beantwoord. De meeste reacties zijn als volgt te categoriseren. In de bijlage zijn de scores opgenomen voor dit onderdeel.

WIJZE VAN TOETSING	AANTAL GEMEENTEN (ABSOLUUT)
Toetsing door onderzoek naar totstandkoming vacature en/of naar de periode voordat de vraag is ontstaan en of ontslagen aan de orde is geweest.	16
Toetsing via een checklist, toetsingskader of criteria in verordening.	12
Duur werken zonder loon beperken.	3
Alert op signalen van de klant zelf en van derden (bv. de cliëntenraad).	2
De klantmanager beoordeelt zelf of verdringing kan plaatsvinden.	1

De FNV waardeert de inzet van deze gemeenten om verdringing van betaald werk zoveel mogelijk te voorkomen. De FNV vindt echter dat de wijze van toetsing zo onafhankelijk en objectief mogelijk moet zijn. Dat kan volgens de FNV het beste door derden hierbij te betrekken, zoals de OR van het bedrijf of het UWV. Of door het instellen van een (regionaal) interventieteam, een samenwerkingsverband bestaande uit bijvoorbeeld de vertegenwoordigers van de gemeente(n), werkgevers en de FNV. Een interventieteam onderzoekt, voorkomt en beëindigt systematisch verdringing van betaald werk.

VERWACHTE BESCHUTTE WERKPLEKKEN IN 2016 IN RELATIE TOT FICTIEF AANTAL	PERCENTAGE GEMEENTEN
Percentage meer dan fictief aantal	2
Percentage gelijk aan fictief aantal	27
Percentage minder dan fictief aantal	35
Aantal is nog onbekend	29
Weet niet	7
Totaal	100

27 procent van de gemeenten geeft aan dat zij in 2016 naar verwachting gelijk aan het fictief aantal beschutte werkplekken zal gaan realiseren. Alleen de gemeenten Den Haag en Geertruidenberg hebben de intentie om méér beschutte werkplekken te gaan creëren dan landelijk is bepaald. 64 procent van de gemeenten heeft lagere verwachtingen of kan nog geen aantal aangeven.

Tot slot is aan deze 64 procent van de gemeenten doorgevraagd naar de redenen dat het fictief berekend aantal naar verwachting niet nagestreefd kan worden.

REDENEN LAGE VERWACHTING OF ONBEKEND AANTAL TE REALISEREN BESCHUTTE WERKPLEKKEN IN 2016	PERCENTAGE GEMEENTEN
Financiële middelen ontoereikend	20
Hoge loon/begeleidingskosten	15
Budget ook ingezet voor andere doelgroepen	19
Hoge financiële risico's	19
Minder mensen door wettelijke uitsluitende criteria	31
Minder mensen door strenge beoordeling UWV	47
Voorkeur voor alternatieve vormen van participatie	24
Anders	47

Bijna de helft van de gemeenten geeft aan dat door de strenge beoordeling of advies van het UWV minder mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen in aanmerking komen voor de nieuwe voorziening beschut werk.

Het nieuwe beschut werk moet nu echt van de grond komen. Als dat niet lukt in de vorm van afspraken, dan is "verdere drang" (eventueel een wettelijke verplichting) nodig. Ook moeten belemmeringen worden weggenomen.

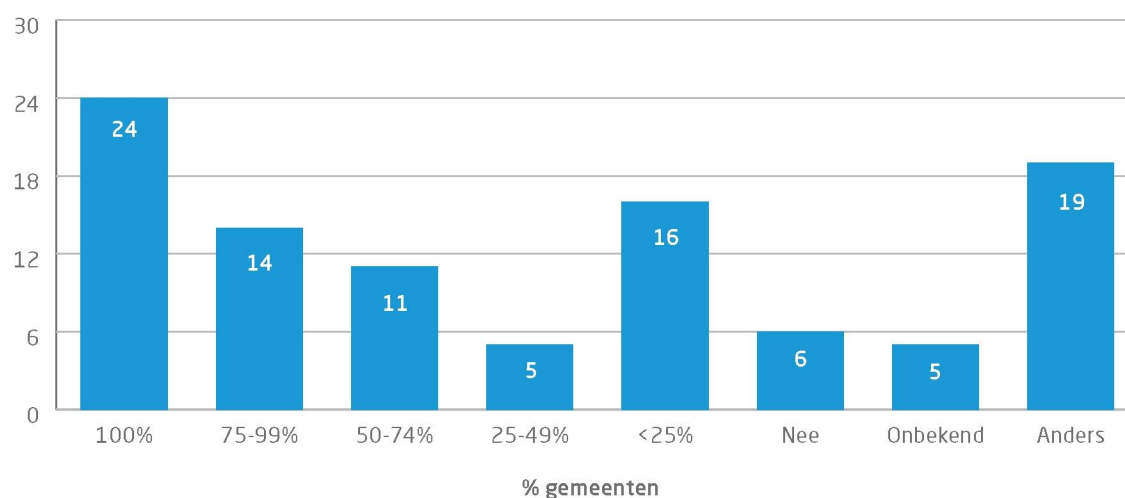
En 31 procent van de gemeenten geeft aan dat door de strengere wet- en regeling minder mensen met beperkingen in aanmerking komen. 24 procent van de gemeenten heeft nog altijd een voorkeur voor alternatieve vormen van participatie, bijvoorbeeld dagbesteding.⁹

Een groot aantal gemeenten heeft ook de optie "anders" ingevuld. De gemeente *Westvoorne* geeft hierbij aan: "Vermindering van het aantal WSW-plaatsen is bepalend voor het invullen van een beschut werkplek". Dat zegt de gemeente *Langedijk* ook min of meer: "De uitvoerder (SW bedrijf) heeft aangegeven een maximum aantal deelnemers te kunnen opnemen. Dit maximum ligt onder de taakstelling". De gemeente *Wijchen* haakt in op de strengere criteria: "Ik krijg niet echt goed grip op (a) waarom zo weinig mensen worden aangemeld voor een indicatie beschut werk en (b) waarom de methodiek van deze indicatie tot zo weinig toekenning leidt." Anderen gemeenten geven aan

⁹ Inmiddels heeft de landelijke overheid aangegeven dat in de Participatiewet de verplichting voor gemeenten wordt opgenomen om beschut werk te realiseren.

INZICHT IN EIGEN WERKZOEKENDENBESTAND

Nog geen kwart van de deelnemende gemeenten heeft werkzoekenden uit het eigen bestand, die mogelijk in aanmerking komen voor een garantiebaan, helemaal in beeld. 6 procent van de gemeenten zegt het werkzoekendenbestand helemaal niet inzichtelijk te hebben. Een aantal gemeenten die de optie "anders" heeft ingevuld, geeft aan dat zij het werkzoekendenbestand slechts op onderdelen geheel in beeld heeft. Andere gemeenten geven aan, dat alleen de nieuwe instroom geheel wordt beoordeeld.

Gemeenten zijn niet alleen uitvoerder van de Participatiewet, maar kunnen ook zelf als werkgever optreden. Volgens de banenafspraken creëren gemeenten in totaal (oplopend tot 2023) 5.250 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft er eerder bij gemeenten op aangedrongen om werk te maken van goed werkgeverschap en een goed voorbeeld te geven¹⁰.

AANTAL GARANTIEBANEN IN 2015	AANTAL GEMEENTEN (ABSOLUUT)
0 banen	50
≤ 10 banen	49
11 - 20 banen	5
21 - 50 banen	6
≥ 50 banen	4
onbekend	20

* De weergegeven resultaten zijn niet helemaal betrouwbaar. In enkele gevallen hebben gemeenten in samenwerkingsverbanden exact hetzelfde aantal gerealiseerde garantiebanen ingevuld. Vermoedelijk is dit aantal gerealiseerde garantiebanen gelieerd aan de inspanningen van het samenwerkingsverband of werkbedrijf gezamenlijk en niet als gemeente afzonderlijk.

Het door gemeenten aantal absoluut gerealiseerde garantiebanen in 2015, is in onderstaand tabel vergeleken met de 10 grootste gemeenten van Nederland die aan deze monitor hebben meegedaan.

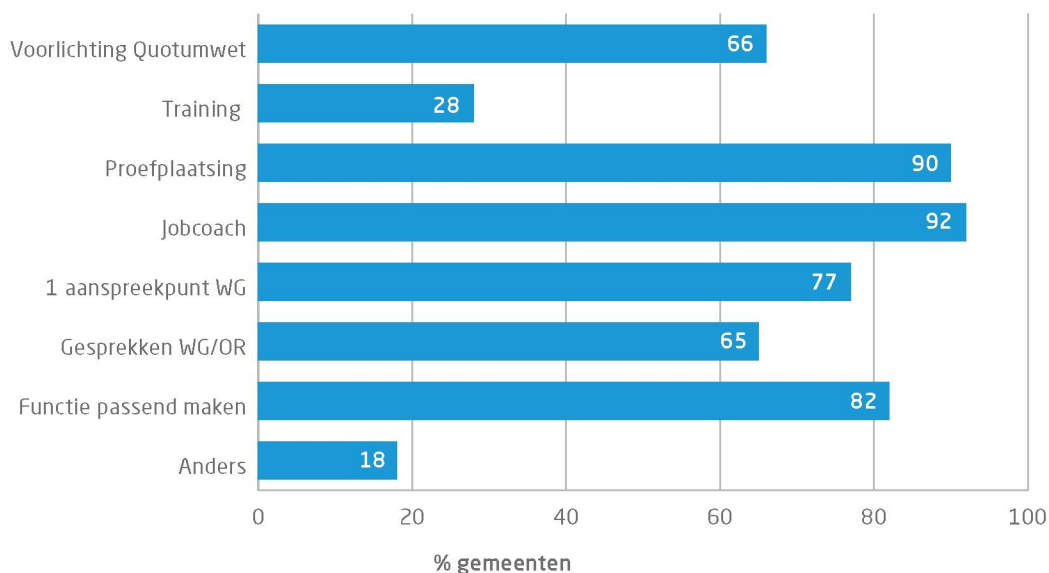
De verschillen zijn per gemeente enorm. De gemeenten Eindhoven en Nijmegen bijvoorbeeld, steken schril af bij de andere gemeenten, terwijl ze tot de top 10 van de grootste Nederlandse gemeenten behoren.

¹⁰ https://vng.nl/files/vng/brieven/2015/20150407_ledenbrief_afspraak-garantiebanen.pdf

In deze monitor is ook gevraagd naar de inzet die gemeenten in hun arbeidsmarktregio leveren om de plaatsing zo duurzaam mogelijk te laten zijn.

INZET DUURZAME PLAATSIING GARANTIEBAAN

Bijna alle deelnemende gemeenten zetten een jobcoach in om de plaatsing op een garantiebaan zo duurzaam mogelijk te laten zijn, gevolgd door een proefplaatsing en het passend maken van de functie (functiecreatie en/of functieaanpassing). Het organiseren van een training voor bijvoorbeeld collega's op de werkvloer, leidinggevend en OR gebeurt relatief weinig. Daar zouden gemeenten wel wat meer aandacht aan kunnen besteden. Juist omdat 23 procent van de gemeenten in deze monitor heeft aangegeven dat werkgevers vooroordelen hebben tegen de doelgroep.

De FNV hecht groot belang aan de duurzaamheid van een garantiebaan. Naast een arbeidsoverkomst van langere duur, kunnen bepaalde voorzieningen de duurzaamheid gunstig beïnvloeden. Het moet voorkomen worden dat mensen in draaideurconstructies komen.

VERSTERKEN LOKALE EN REGIONALE ECONOMIE

Naast de inspanningen die gemeenten verrichten om werkzoekenden te begeleiden naar werk, kunnen gemeenten ook de lokale en regionale economie versterken. Bijna alle deelnemende gemeenten (94 procent) nemen bij gemeentelijke aanbestedingen extra voorwaarden op voor de aannemende partij over het in dienst nemen van (een percentage aantal) werkzoekenden, zonder dat dit ten koste gaat van de huidige medewerkers (social return). Dit geeft waarschijnlijk aan dat gemeenten goede bedoelingen hebben om verdringing als gevolg van aanbestedingen zoveel mogelijk uit te sluiten. Uiteraard zal dit vooraf, per aanbesteding, goed moeten worden getoetst. Aan de andere kant zegt slechts 27 procent van de gemeenten dat zij zich zullen gaan inzetten voor het behoud van werkgelegenheid indien, als gevolg van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid, werkgelegenheid verdwijnt.

Ongeveer een derde van de gemeenten (34 procent) geeft bij aanbestedingen lokale en regionale mkb'ers meer kansen en een klein aantal (14 procent) geeft meer kansen aan lokale/regionale zzp'ers.

Tot slot zegt 82 procent van de gemeenten dat zij zich inzet voor scholing voor werkzoekenden om de aansluiting met de arbeidsmarkt te verbeteren. 48 procent van de gemeenten stimuleert sociale ondernemingen.¹³

De FNV ziet dat in veel sectoren social return in de regel tot verdringing en oneerlijke concurrentie leidt. Ook misbruik van social return komt voor; bedrijven die mensen met een uitkering aannemen en ze weer op straat zetten als de klus geklaard is. De FNV vindt dat gemeenten in de eerste plaats vooraf, per aanbesteding, goed moeten toetsen of verdringing door social return kan optreden. In de tweede plaats moeten gemeenten, ook na ondertekening van het bestek, blijven monitoren of de aannemende partijen zich aan de afspraken op papier hebben gehouden. Eventueel kunnen sancties worden toegepast. Social return is volgens de FNV alleen toelaatbaar, wanneer de kandidaat boventallig of op een openstaande vacature wordt geplaatst, daarvoor een cao-beloning of het wettelijk minimumloon ontvangt én het een duurzame baan betreft.

VERSTERKING BASISVAARDIGHEDEN

Het beheersen van basisvaardigheden als lezen, schrijven en rekenen is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt. De FNV rekent hiertoe ook de digitale vaardigheden om met de computer en het internet om te kunnen gaan.

Gemeenten kunnen op verschillende wijze investeren in de versterking van basisvaardigheden van werkzoekenden.

INVESTERING IN BASISVAARDIGHEDEN LAAGGELETTERDEN EN/OF DIGIBETEN (PERCENTAGE GEMEENTEN)					
	LAAG-GELETTERDEN	DIGIBETEN	LAAG-GELETTERDEN EN DIGIBETEN	NIET VAN TOEPASSING	TOTAAL
Actief wijzen op betaalbaar en toegankelijk volwassen educatie aanbod	23	2	71	3	100
Gebruik van herkenningswijzers	18	0	9	73	100
Informatie die voldoet aan keurmerk <gewone taal>	9	0	26	66	100
Is onderdeel van gemeentelijk re-integratiebeleid	23	2	64	11	100

¹³ Sociale ondernemingen leveren een product of dienst en streven expliciet een maatschappelijk doel na, dat wil zeggen lossen een maatschappelijk probleem op.

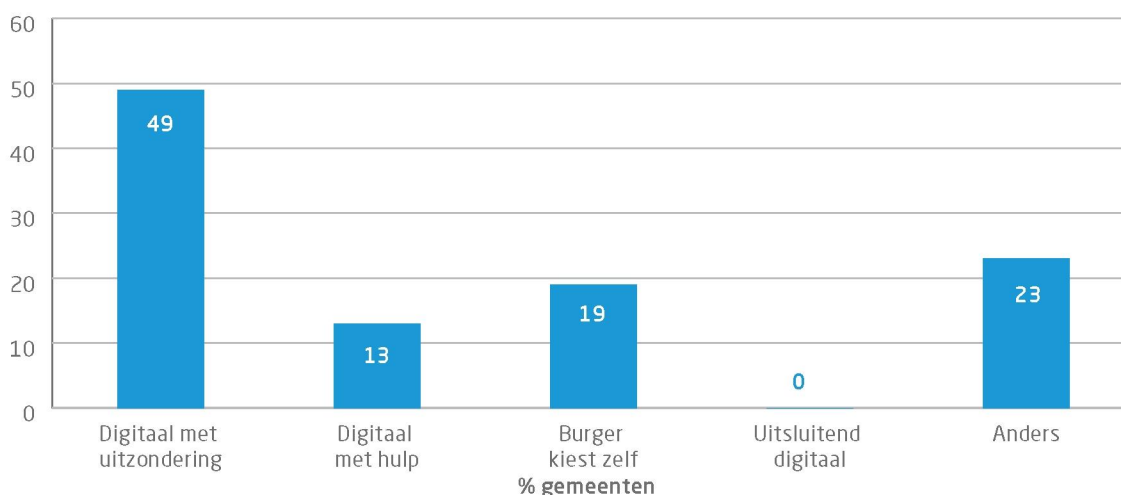

DE TOENEMENDE DIGITALISERING

De landelijke overheid heeft de ambitie dat burgers en ondernemers uiterlijk in 2017 al hun zaken met de overheid digitaal kunnen afhandelen. De digitalisering levert namelijk besparingen op. Het doen van de belastingaangifte bijvoorbeeld, kon sinds dit jaar alleen digitaal, maar mede door de inzet van de FNV blijft de blauwe envelop toch nog even bestaan. Met name laaggeletterden, digibeten en ouderen die de ontwikkelingen moeilijker kunnen bijbenen, hebben de grootste moeite om aangifte te doen.

We zien de trend ook bij gemeenten wanneer mensen een bijstandsuitkering aanvragen.

WIJZE VAN AANVRAAG BIJSTANDSUITKERING

De FNV maakt zich zorgen over deze ontwikkeling. Mensen die een bijstandsuitkering moeten aanvragen, zijn voor hun inkomen afhankelijk van gemeenten. De aanvraagprocedures op zich zijn al ingewikkeld genoeg. De kans dat laaggeletterden, digibeten en ouderen door onkunde niet tijdig of onjuiste gegevens online invullen, is groot. Mensen kunnen in het ergste geval te maken krijgen met sancties (bijvoorbeeld een verlaagde uitkering), omdat zij niet hebben voldaan aan de wettelijke informatieplicht. De FNV roept gemeenten op om goed zicht te krijgen in de omvang en behoeften van deze kwetsbare doelgroep.

Dat mensen uitsluitend digitaal een bijstandsuitkering kunnen aanvragen, komt (nog) niet voor. Wel ziet de FNV dat een ruime meerderheid van de gemeenten aangeeft dat de aanvraag in principe uitsluitend digitaal kan, maar dat in sommige gevallen een uitzondering wordt gemaakt en/of dat er extra hulp wordt geboden bij de digitale aanvraag. Een klein aantal gemeenten sluit jongeren uit van het doen van de digitale aanvraag. Zij moeten zich eerst op een andere wijze melden bij de gemeente.

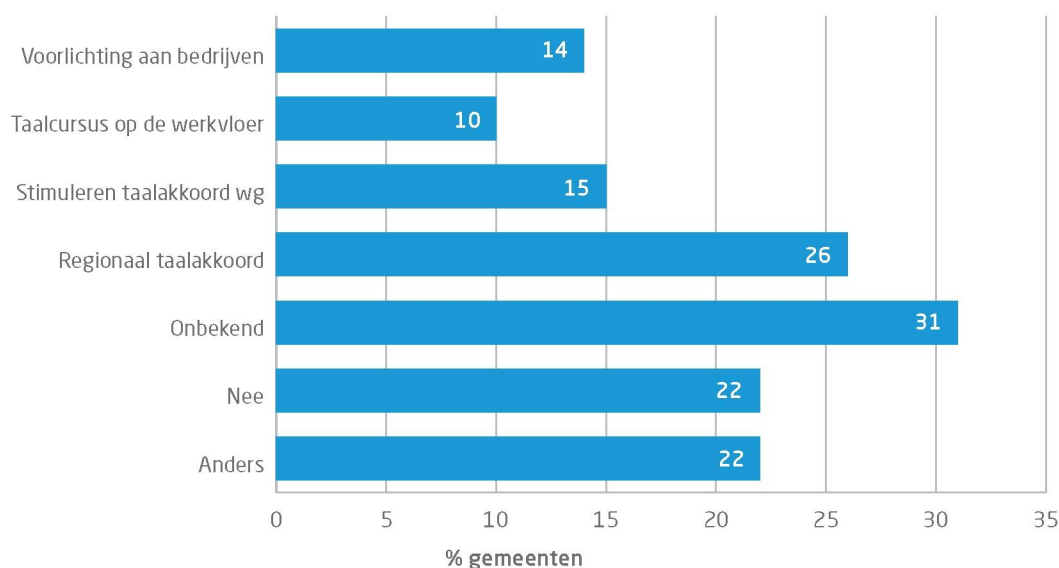
In slechts 19 procent van de deelnemende gemeenten mag de burger nog zelf kiezen op welke wijze de aanvraag wordt gedaan; telefonisch, per post, aan de balie en/of digitaal. De verwachting is dat deze keuze de komende jaren steeds beperkter wordt. De gemeente *Enschede* meldt dat zij een grote stap voorwaarts zullen maken. "Aanvragen van bijstand (ook bijzondere bijstand) en het doorgeven van wijzigingen zal voortaan nagenoeg geheel digitaal geschieden." Ook andere werkprocessen zullen worden gedigitaliseerd.

De FNV roept gemeenten op goed zicht te hebben in de omvang en behoeften van deze kwetsbare doelgroepen. Door de toenemende digitalisering hebben zij meer moeite om de weg te vinden in de internetdienstverlening en zijn er steeds minder mogelijkheden om aan het fysieke loket te kunnen komen. Het moet voorkomen worden dat mensen tussen wal en schip vallen. Uit deze monitor blijkt, dat maar weinig gemeenten herkenningswijzers gebruiken om de signalen goed te herkennen en mensen gericht door te wijzen voor extra hulp of scholing.

Gemeenten kunnen ook werkgevers stimuleren werk te maken van het verbeteren van de taalvaardigheden. Echter, 22 procent van de gemeenten ziet hierin geen rol voor zichzelf weggelegd.

VERBETERING TAALVAARDIGHEDEN WERKNEMERS

Slechts 10 procent van de deelnemende gemeenten heeft afspraken met bedrijven om een taalcursus op de werkvloer te organiseren. Ongeveer een kwart van de gemeenten zet zich in via een regionaal Taalakkoord, dat gericht is op een bredere aanpak met bijvoorbeeld gemeenten, bibliotheken, werkgevers en zorginstellingen. De gemeenten *Arnhem, Enschede, Hengelo, Nijmegen en Rotterdam* melden dat zij in dit verband bondgenootschappen of stichtingen hebben opgericht of een convenant hebben afgesloten. In enkele gemeenten neemt ook de stichting Lezen en Schrijven hier aan deel. Andere gemeenten hebben een soort Taalhuis of Taalpunt ingericht dat actief werkgevers gaat benaderen.

NA HOEVEEL JAAR RECHT OP DE INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG (PERCENTAGE GEMEENTEN)

	2010	2012	2016
Periode < 3 jaar	1	6	10
3 jaar	78	79	80
Periode > 3 jaar	22	15	10

*In 2010 en 2012 was er nog de langdurigheidstoeslag. De voorwaarden zijn echter vergelijkbaar.

*De percentages zijn naar boven afgerond.

We zien een kleine verbetering ten opzichte van de resultaten uit de vorige edities van de FNV Lokale Monitor. De eis dat men langer dan 3 jaar op het minimum moet zitten, is gedaald naar 10 procent. Tevens zijn er meer gemeenten die een kortere periode dan 3 jaar hanteren. In de bijlage zijn de scores van gemeenten opgenomen voor dit onderdeel.

Zoals verwacht zijn de verschillen onder de gemeenten enorm. Dit blijkt nog eens te meer als we de hoogte van de bedragen die gemeenten per jaar verstrekken met elkaar vergelijken. Bij deze vraag is uitgegaan van het hoogste bedrag dat door de gemeente verstrekt kan worden. De bedragen variëren tussen 162 euro en 1137 euro. De modus is berekend op 528 euro²⁰.

Als de bedragen dan ook nog eens worden afgezet tegen de eerdergenoemde inkomensgrens én het aantal jaren minimuminkomen, dan springen de volgende gemeenten er in positieve en negatieve zin uit.

De laatste jaren is het inkomen van bijstandsgerechtigden meerdere malen aangetast. De gevolgen van stijgende lasten en dalende inkomsten is voor deze groep extra groot. De FNV vindt dat de koopkracht voor de lagere inkomens behouden moet blijven.

De gemeente Enschede hanteert een inkomensgrens van 100 procent van het sociaal minimum, waarbij minima 60 maanden moeten rondkomen van een laag inkomen, en verstrekt een bedrag van slechts 162 euro. Als alleen gekeken wordt naar deze toeslag, komen minima in deze gemeente er dus het slechtst vanaf.

In de gemeente Rotterdam daarentegen is de inkomensgrens ook 100 procent van het sociaal minimum, maar daar krijgen minima al na 1 jaar een extra toeslag en bedraagt het bedrag maar liefst 1.137 euro.

Ook de gemeenten *Bernheze*, *Boekel*, *Oss*, *Schijndel*, *St. Michielsgestel* en *Veghel* doen het zeker niet slecht. In deze gemeenten komen minima met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum na 3 jaar opnieuw in aanmerking voor een extra toeslag van 554 euro.

De gemeente Amsterdam kent een afwijkende regeling. De individuele inkomensloeslag wordt in Amsterdam niet specifiek aan het inkomen of het vermogen getoetst. Criteria om in aanmerking te komen voor deze toeslag is minstens 12 maanden deelname aan een schuldhulptraject. Het bedrag dat zij daarbij verstrekken, is echter een VVV-bon van maximaal 30 euro per gezinslid.

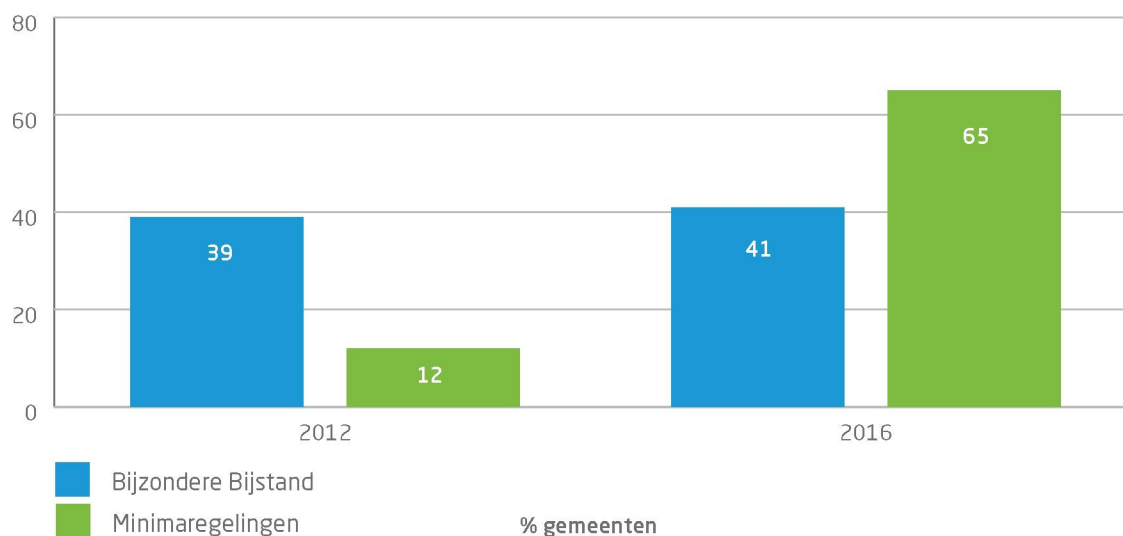
Tot slot is ook gevraagd naar de hoogte van de studietoeslag die gemeenten kunnen verstrekken. Jongeren met een arbeidshandicap die niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen, kunnen aanspraak maken op een studietoeslag om te compenseren dat men door de handicap niet in staat is iets bij te verdienen. De toeslag is een extra steuntje in de rug en niet gerelateerd aan bepaalde kosten.

De gemeente bepaalt zelf de frequentie van betaling, die overigens niet is meegenomen in de vraag. Bij deze vraag is uitgegaan van het hoogste bedrag dat verstrekt kan worden.

²⁰ Het gemiddelde is berekend op 523 euro.

MINIMABELEID CATEGORIE 120 T/M 150 PROCENT

INKOMENSONDERSTEUNING VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN/OF MENSEN MET BEPERKINGEN

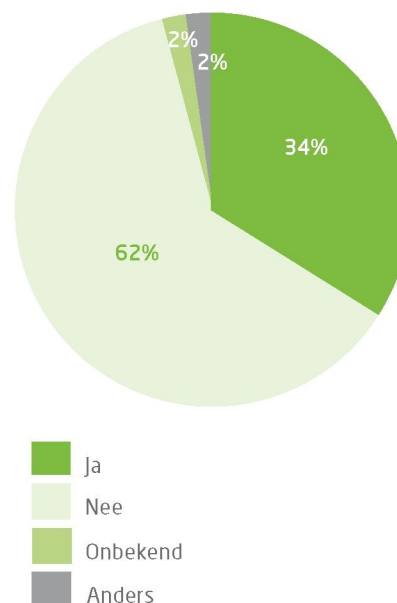
De Wet Tegemoetkoming Chronisch Zieken en Gehandicapten, de Compensatieregeling Eigen Risico en de 33 procent korting op de eigen bijdragen Wmo voorzieningen, zijn door de landelijke overheid afgeschaft. Gemeenten hebben de beschikking gekregen over deze middelen en kunnen de doelgroep, die meerkosten²² moet maken, op verschillende wijze tegemoet komen. De middelen kunnen ook worden ingezet voor mensen die meerkosten moeten maken met een inkomen boven het minimum.

Om de uitvoeringskosten te drukken, kunnen gemeenten jaarlijks een vast bedrag verstrekken aan een vooraf gedefinieerde doelgroep.

Een ruime meerderheid van de gemeenten verstrekt echter geen vast bedrag per jaar. 34 procent van de gemeenten doet dit wel. Een aantal gemeenten verwijst mensen naar de collectieve zorgverzekering voor minima of de bijzondere bijstand.

Aan de gemeenten die wél een vast bedrag verstrekken, is vervolgens gevraagd wat de inkomensgrens is om hiervoor in aanmerking te komen. Niet alle gemeenten hebben deze vraag beantwoord. *Den Haag* hanteert een inkomensgrens van 150 procent en de gemeente *Utrecht* zelfs een inkomensgrens van 200 procent. De ene helft van de overige gemeenten hanteert een inkomensgrens van 110% van het sociaal minimum en de andere helft hanteert een hogere inkomensgrens.

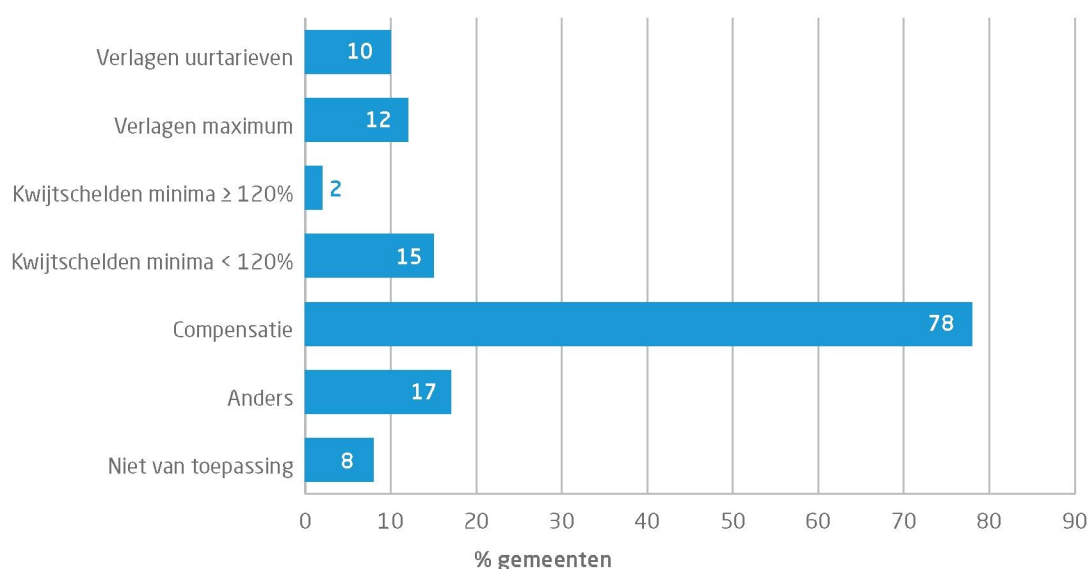
VAST BEDRAG MEERKOSTEN

²² www.meerkosten.nl: "Leven met een ziekte of beperking brengt extra kosten met zich mee. Meerkosten voor zorg, vervoer, hulpmiddelen, aanpassingen en voorzieningen. Meerkosten omdat het dagelijks leven voor u duurder is dan voor anderen."

TEGEMOETKOMING EIGEN BIJDAGEN MAATWERKVOORZIENING

Ruim driekwart van de gemeenten biedt een compensatie aan via bijvoorbeeld de bijzondere bijstand of de collectieve ziektekostenverzekering (gemeentepolis). Enkele gemeenten geven daarbij aan dat teruggave via de belastingdienst ook tot de mogelijkheden behoort. Een klein aantal heeft daartoe de inkomensgrenzen voor de collectieve ziektekostenverzekering en/of de bijzondere bijstand verhoogd zodat meer zorggebruikers, ook degene met een hoger inkomen, in aanmerking kunnen komen voor compensatie. Toch betekent dit in veel gevallen dat zorggebruikers eerst de eigen bijdragen moeten betalen, die dan mogelijk achteraf kan worden gecompenseerd. Tevens kan dit het niet-gebruik in de hand werken.

Gemeenten kunnen ook de maximum eigen bijdrage die zij vragen voor Wmo maatwerkvoorzieningen verlagen (12 procent)²³. Of de uurtarieven voor de berekening van de eigen bijdrage verlagen (10 procent)²⁴. Alle zorggebruikers, ongeacht inkomen, hebben hier profijt van, omdat zij dan minder eigen bijdrage hoeven te betalen.

Tot slot kunnen gemeenten in het bijzonder minima de eigen bijdrage kwijtschelden. Slechts 2 procent doet dit voor minima met een inkomen van 120 procent van het sociaal minimum of hoger. 15 procent van de gemeenten doet dit voor minima met een inkomen lager dan 120 procent van het sociaal minimum.

Gemeenten mogen ook voor de Wmo algemene voorzieningen een eigen bijdrage vragen. Deze bijdrage betaalt de zorggebruiker niet aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK) maar aan de gemeente of de zorgverlener. Kosten kunnen stapelen wanneer zorggebruikers gebruik maken van een maatwerkvoorziening én een algemene voorziening en voor beide voorzieningen een eigen bijdrage moeten betalen.

Een betere koopkracht voor uitkeringsgerechtigden, senioren en werkende armen jaagt de economie aan. Maar voor de FNV is het belangrijkste dat zij gewoon kunnen rondkomen en zonder zorgen de boodschappen kunnen doen en de huur kunnen betalen. FNV Senioren is een petitie gestart voor het behoud van de koopkracht!

De eigen bijdrage voor de algemene voorziening kent namelijk, in tegenstelling tot de maatwerkvoorziening, geen wettelijk en inkomensafhankelijk maximum. De enige wettelijke grens is dat de eigen bijdrage algemene voorziening niet meer mag zijn dan de kostprijs van de voorziening.

²³ Gemeenten kunnen de zogenoemde parameters aanpassen, die zij aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK) doorgeven, waarop het CAK vervolgens de eigen bijdragen berekent.

²⁴ Lager dan de kostprijs voor een voorziening.

TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN BIJ MANTELZORG EN VRIJWILLIGERSWERK

Mantelzorgers zorgen vaak onbetaald en langdurig voor zieke familieleden of vrienden. Gemeenten zijn via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) wettelijk verantwoordelijk voor de ondersteuning en de waardering van mantelzorgers in hun gemeente en krijgen budget hiervoor. De FNV heeft in deze monitor aan gemeenten gevraagd hoe zij mantelzorgers, die extra kosten moeten maken voor de zorg die zij verlenen, hierin tegemoetkomen.

TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN BIJ MANTELZORG	PERCENTAGE GEMEENTEN
Verstreking parkeervergunning	6
Vergoeding reiskosten en/of telefoonkosten	2
Een jaarlijks vast bedrag	33
Mantelzorgpas met kortingen	6
Niet van toepassing	14
Onbekend	13
Anders	44

Opvallend is dat 44 procent van de deelnemende gemeenten mantelzorgers op een andere wijze financieel ondersteunt. Enkele gemeenten geven daarbij aan dat zij maatwerk toepassen of dat zij mantelzorgers jaarlijks in het zonnetje zetten door een mantelzorgcadeau (veelal een cadeaubon). Andere gemeenten geven aan dat mantelzorgers via de bijzondere bijstand of de minimaregelingen kosten vergoed kunnen krijgen. Uiteraard komt niet iedereen hiervoor in aanmerking, omdat inkomensnormen van toepassing zijn. Een paar gemeenten verstrekken een voucher waarmee mantelzorgers tegen een goedkoper tarief huishoudelijke zorg kunnen inkopen. De gemeente *Nijmegen* kent mantelzorgers een bijzondere urgentie toe bij woningtoewijzing. In 14 procent van de gemeenten is er echter niets geregeld voor mantelzorgers die kosten maken.

Een vergelijkbare meerkeuzevraag hebben we aan gemeenten gesteld over het belonen van uitkeringsgerechtigden die vrijwilligerswerk verrichten²⁶. Ook zij kunnen extra kosten maken voor hun werkzaamheden.

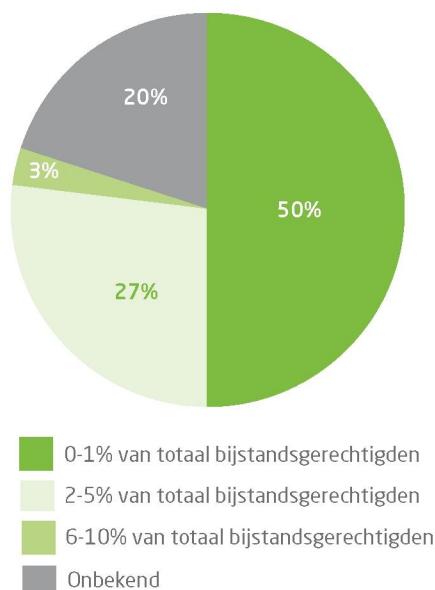
TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN BIJ VRIJWILLIGERSWERK	PERCENTAGE GEMEENTEN
Bonus op uitkering	12
Onkostenvergoeding voor bv. reiskosten of kinderopvang	53
Pakket van diensten/privileges	1
Geen tegemoetkoming	35
Anders	12

De meerderheid van de gemeenten geeft een onkostenvergoeding. In ongeveer een derde van de gemeenten hoeven vrijwilligers niet op een financiële tegemoetkoming te rekenen.

²⁶ Het gaat in deze vraag niet om de door de gemeente opgelegde vrijwilligerswerk, zoals in het geval bij de verplichte tegenprestatie. Kern van vrijwilligerswerk is dat het een eigen keuze is en geheel vrijwillig wordt gedaan.

100% VERLAGINGEN UITKERING IN 2015

* Percentages zijn afgerond naar boven.

De FNV vindt de kostendelersnorm een zeer onwenselijke ontwikkeling, omdat hiermee de economische zelfstandigheid wordt aangetast. Mensen kunnen onder het minimumniveau komen of zelfs dakloos worden. De druk op andere gemeentelijke voorzieningen zal daardoor ook toenemen. Het wordt mensen bovendien moeilijk, zo niet onmogelijk, gemaakt om voor elkaar te zorgen. Dit is erg vreemd, omdat de landelijke overheid tegelijkertijd mantelzorg en vrijwilligerszorg wil stimuleren en gemeenten hiervoor verantwoordelijk stelt.

In precies de helft van de gemeenten heeft 0 tot 1 procent van het aantal bijstandsgerechtigden in 2015 te maken gehad met een 100 procent verlaging omdat arbeidsverplichtingen niet zijn nagekomen.

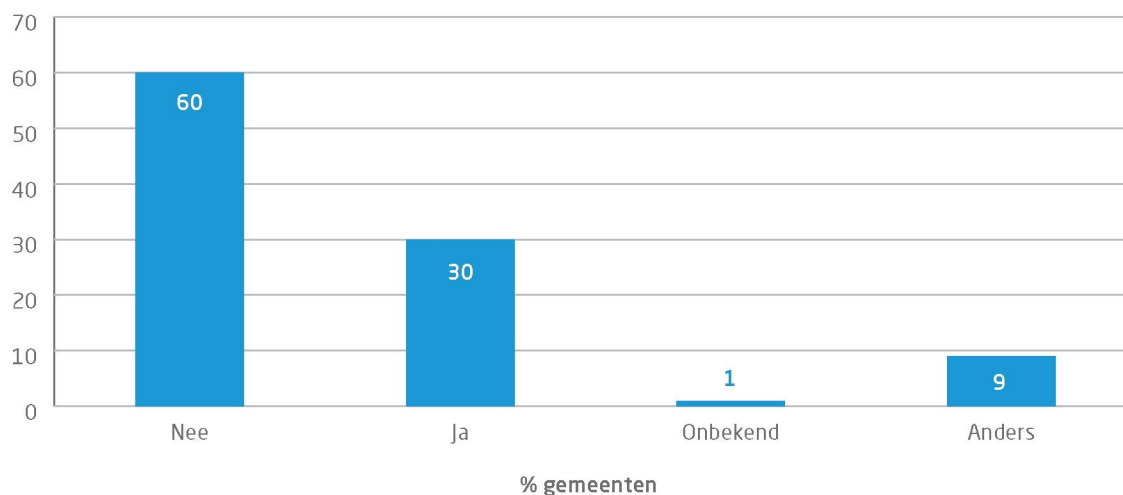
DE PLICHT TOT HET DELEN VAN WOONKOSTEN

Een andere strenge maatregel is dat gemeenten ook verplicht zijn de bijstandsuitkering te verlagen, wanneer bijstandsgerechtigden woonkosten kunnen delen met anderen, de zogenoemde kostendelersnorm.

Hoewel ook de kostendelersnorm wettelijk moet worden toegepast, adviseert de FNV gemeenten om de financiële gevolgen van de kostendelersnorm in kaart te brengen en passende oplossingen te zoeken voor schrijnende gevallen.

De FNV vindt de kostendelersnorm een zeer onwenselijke ontwikkeling, omdat hiermee de

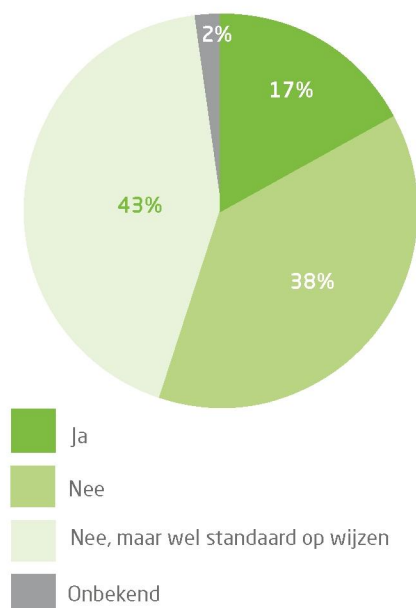
ONDERZOEK FINANCIËLE EFFECTEN KOSTENDELERSNORM

Slechts 30 procent van de gemeenten heeft dit onderzoek gedaan. Er zijn ook gemeenten die aan de hand van de casuïstiek bepalen welke financiële effecten de kostendelersnorm met zich mee zou kunnen brengen.

Ook is gevraagd naar het aantal huishoudens dat in 2015 met deze maatregel te maken heeft gehad.

AUTOMATISCHE VERSTREKKING VOORSCHOT UITKERING

Gelukkig is, mede door toedoen van de FNV, in de wet geregeld dat aanvragers in principe recht hebben op een voorschot wanneer de beslissing over hun bijstandsaanvraag langere tijd op zich laat wachten. Ook al betekent dit dat het voorschot achteraf moet worden verrekend.

De FNV pleit ervoor dat het voorschot (in principe) automatisch wordt verstrekt. 17 procent van de gemeenten doet dit ook. Maar in de meeste gemeenten worden bijstandsgerechtigden gewezen op de mogelijkheid om zelf een voorschot aan te vragen.

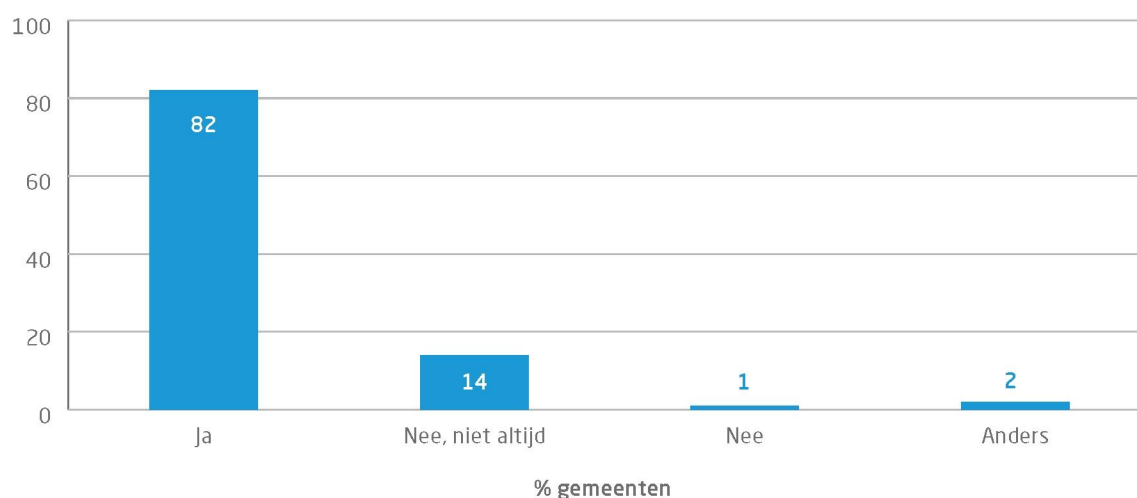
In ruim een derde van de gemeenten regelen gemeenten niets voor mensen die langer moeten wachten op de beslissing van hun uitkering. Dit brengt mensen ernstig in de problemen, helemaal als gemeenten daarnaast een gemiddelde wachttijd kennen van 28 kalenderdagen of langer. In onze monitor zijn dat 25 gemeenten.

SCHULDHULPVERLENING EN HET RECHT OP INDIVIDUEEL ONDERZOEK

Gemeenten kunnen mensen die schulden hebben ondersteunen met schuldhulpverlening. Ze krijgen daarvoor middelen van het Rijk. Iedereen kan hier een beroep op doen. Gemeenten mogen namelijk op grond van de wet geen groepen mensen uitsluiten van schuldhulp, zonder naar de persoonlijke omstandigheden te kijken. Gemeenten moeten vervolgens op basis van dit onderzoek een beschikking afgeven, waarop een bezwaar- en beroepsprocedure van toepassing is.

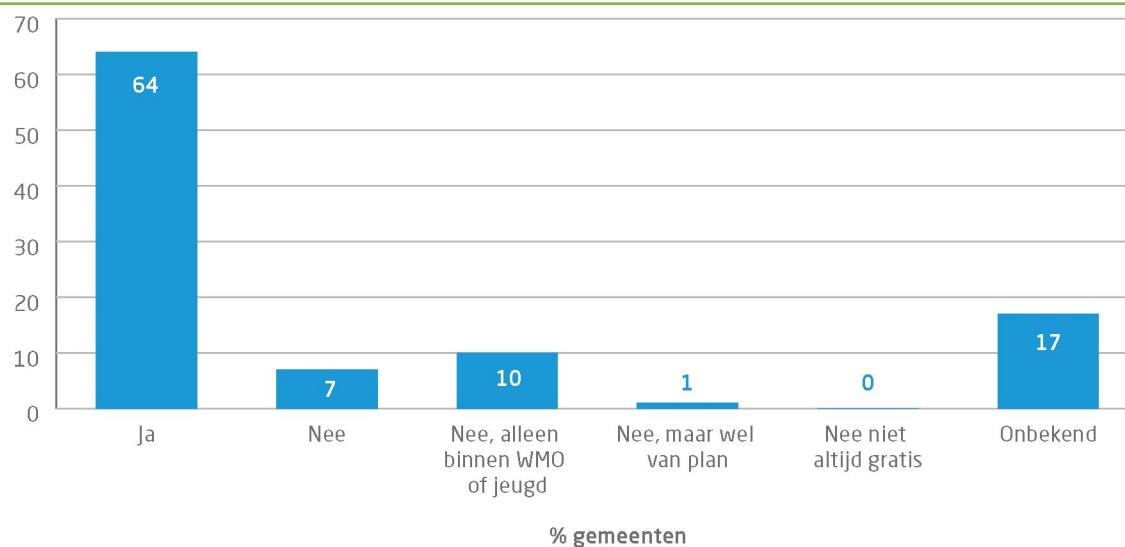
De meeste gemeenten verrichten ook altijd onderzoek naar de individuele omstandigheden van de aanvrager voor schuldhulpverlening, zo blijkt uit onderstaand grafiek.

INDIVIDUEEL ONDERZOEK SCHULDHULPVERLENING

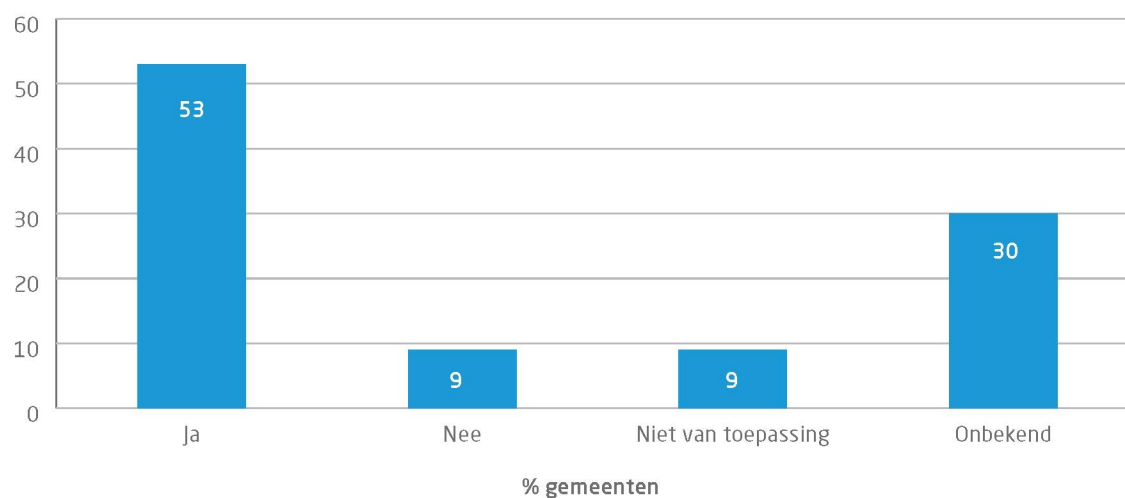
In 14 procent van de gemeenten gebeurt dit niet altijd, omdat dit van de situatie afhangt.

AANBOD GRATIS, ONAFHANKELIJK EN "LEVENSBREDE" CLIËNTONDERSTEUNER

In 7 procent van de deelnemende gemeenten wordt de cliëntondersteuning niet conform deze voorwaarden aangeboden. In 10 procent van de gemeenten is de ondersteuner alleen maar beschikbaar voor vragen of ondersteuning in het Wmo- of Jeugddomein.

BEROEP OP ANDERE CLIËNTONDERSTEUNER MOGELIJK

Volgens de eerder genoemde zelftest zouden cliënten ook een beroep moeten kunnen doen op een andere cliëntondersteuner bij twijfels over de objectiviteit of deskundigheid. In iets meer dan de helft van de gemeenten wordt dit aanbod ook gedaan. In de bijlage zijn de scores van gemeenten opgenomen voor dit onderdeel.

met een groeiende groep in beschermingsbewind die niet snel uitstroomt. Het lokale armoede- en schuldenbudget staat fors onder druk vanwege de enorme toename van de kosten bijzondere bijstand en minimabeleid voor beschermingsbewind.

“GEEN NOODSPRONGEN VANUIT DEN HAAG MEER A.U.B.”

Gemeenten worden moe van het steeds opnieuw wijzigen van de Participatiewet. “Het wordt moeilijker om uit de startblokken te komen.”

GOEDE VOORBEELDEN

Er is ook gevraagd naar waar gemeenten trots op zijn. Ook dit is slechts een selectie.

- In de *Drechtsteden* gemeenten zijn de wachttijden voor de schuldhulpverlening zeer kort omdat ze een brede en “per direct” toegang toekennen.
- De gemeente *Enschede* werkt samen met zorgverzekeraar Menzis. Het voordeel hiervan is dat bijstandsgerechtigden bij wanbetaling de boete niet hoeven te betalen, weer aanvullend verzekerd zijn en dat de restschuld na drie jaar wordt kwijgescholden.
- In de gemeenten *Berkelland*, *Oost Gelre* en *Winterswijk* wordt het niet-gebruik van regelingen tegengegaan, doordat uitkeringsgerechtigden bij aanvang van de uitkering geen extra aanvraag hoeven te doen voor bijzondere bijstand of het minimabeleid.
- Ook in de gemeente *Brielle* wordt gewerkt aan het vereenvoudigen van voorwaarden en aanvraagprocedures voor het minimabeleid. Tevens wordt ingezet op het verbeteren van de informatievoorziening om het bereik van de doelgroep te vergroten.
- De gemeenten *Leidschendam-Voorburg*, *Voorschoten* en *Wassenaar* hebben een ‘aanjager’ bijzondere bijstand & minimabeleid aangesteld om via allerlei acties het niet-gebruik van regelingen zoveel mogelijk terug te dringen.
- In de gemeente *Heumen* wordt steeds meer toegewerkt naar automatische verstrekkingen. Dit gebeurt ook in de gemeente *Berg en Dal*, die inzet op snellere beslissingen en meer steekproefsgewijze controle achteraf.
- In de gemeente *Goirle* kunnen uitkeringsgerechtigden een beroep doen op de Formulierenbrigade en de Thuisadministratie. Zij helpen mensen bij het invullen van formulieren en geven informatie en advies.
- De gemeente *Alkmaar* wil voortaan ook inkomensondersteuning gaan leveren aan 65-plussers die geen zicht meer hebben op inkomensverbetering.
- De gemeenten *Groningen*, *Geldrop-Mierlo*, *Laarbeek*, *Asten*, *Deurne*, *Gemert-Bakel*, *Helmond* en *Somerens* kennen parttime ondernemen in de bijstand.
- De gemeente *Westervoort* gaat een armoedeconvenant aan met het maatschappelijk middenveld om gezamenlijk armoede te bestrijden en te coördineren.
- De gemeente *Oss* heeft zich voor de afdeling Werk en Inkomen laten inspireren door het kantelingsprincipe: niet het aanbod van regelingen, maar de vraag van de klant staat centraal. Het gaat er niet om waar je recht op hebt, maar wat je nodig hebt om te kunnen participeren.
- De gemeente *Leidschendam-Voorburg* zet veel mogelijkheden in om uitkeringsgerechtigden duurzaam uit te laten stromen, zoals scholing, psychische ondersteuning en coaching.
- Om banen te kunnen behouden en extra banen te kunnen creëren is in de gemeente *Enschede* acquisitie van bedrijven een integraal onderdeel van de arbeidsmarktaanpak. Dit is ook de komende jaren expliciet als ambitie opgenomen. Als grensgemeente is ook de focus gelegd op Duitsland. Ook andere gemeenten zetten hierop in. Zo kent de gemeente *Zutphen* een “Aanjaagteam Werk(t)” en de gemeente *Den Haag* het programma “Den Haag maakt werk!”, waarbij zij zich bijvoorbeeld inzetten voor reshoring (van garnalen pellen) en het in dienst nemen van vegers (260 plekken) bij de gemeente.
- De gemeente *Amsterdam* heeft in de proeftuin met het UWV knelpunten rond de indicatie banenafpraak in beeld gebracht.
- In de gemeenten *Bodegraven-Reeuwijk* en *Duiven* is er een buddyproject: maatschappelijk betrokken ondernemers worden als buddy gekoppeld aan een werkzoekende. De ondernemer helpt met het opbouwen van een netwerk en probeert de werkzoekende via zijn eigen netwerk verder te helpen. De gemeente Heusden kent een soortelijk maatjesproject, waarbij ook collegeleden en raadsleden als buddy aan werkzoekenden worden gekoppeld.
- De *Drechtsteden* gemeenten maken er veel werk van om niet-uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar werk. Hiervoor wordt ook loonkostensubsidie ingezet, als de betrokkene in het doelgroepregister is opgenomen.

Indicatie VI:

cliëntondersteuner (vraag 26 en 27, onderdeel Inkomen)

* Onafhankelijke, gratis en "levensbrede" cliëntondersteuner = 5 punten, beroep op andere ondersteuner mogelijk = 5 punten. Anders 0 punten.

Gemeente	Indicator I; beschut werk	Indicator II: toets op verdringing	Indicator III: Geen tegenprestatie	Indicator IV; Gemiddelde wachttijd	Indicator V: Individuele inkomens-toeslag	Indicator VI: Cliënt-ondersteuner	TOTAAL SCORE
Aalburg	10	-10	0	10	10	10	30
Aalsmeer	10	0	0	0	5	5	20
Alblasserdam	0	0	10	10	5	0	25
Alkmaar	10	-10	0	10	10		20
Almelo	10	0	0	10	5	10	35
Amersfoort	10	-10	0	10	0	5	15
Amstelveen	10	0	0	0	5	5	20
Amsterdam	10	0	10	10	5	10	45
Apeldoorn	10	0	0	10	5	10	35
Appingedam		0	0	10	0	0	10
Arnhem	0	-10	10	10	5	0	15
Asten	10	0	0	10	5	10	35
Berg en Dal	10	0	0	5	5	0	20
Bergen (NH)	0	-10	0	5	10	5	10
Bergen op Zoom	10	0	0	10	5	10	35
Berkelland		0	0	5	5	10	20
Bernheze	10	0	0		10	0	20
Best	10	10	0	0	5	10	35
Binnenmaas	10	-10	0	10	5	0	15
Bodegraven-Reeuwijk	10	-10	10	0	5	0	15
Boekel	10	0	0		10	0	20
Borne	10	-10	0	10	5	10	25
Borsele	0	-10	0	5	5	0	0
Brielle	10	-10	0	0	5	10	15
Bronckhorst	10	-10	0	5	5	10	20
Castricum	0	-10	0	5	10	5	10
Cromstrijen	10	-10	0	10	5	0	15
De Ronde Venen	10	-10	0	5	5	5	15
De Wolden	0	0	0	5	5	0	10
Delfzijl		0	0	10	0	0	10
Deurne	10	0	0	5	5	10	30
Deventer			0	10	0	10	20
Doesburg	0	-10	0	0	5	10	5
Dongen	0	0	0	5	5	0	10
Dordrecht	0	0	10	10	5	0	25
Drimmelen	10	-10	0	0	0	10	10
Dronten	10	0	0	10	5	5	30
Duiven	10	-10	0	10	5	10	25
Eijsden-Margraten	10	10	0	5	5	10	40
Eindhoven	0	-10	10	10	0	0	10
Enschede	10	0	0	5	0	10	25
Ermelo	0						0
Geertruidenberg	10	0	0	0	5	0	15
Geldrop-Mierlo	10	0	0	5	5	10	30
Gemert-Bakel	10	0	0	5	5	5	25

Gemeente	Indicator I; beschut werk	Indicator II: toets op verdringing	Indicator III: Geen tegen- prestatie	Indicator IV; Gemiddelde wachttijd	Indicator V: Individuele inkomens- toeslag	Indicator VI: Cliënt- onder- steuner	TOTAAL SCORE
Oss	10	0	0	10	10	10	40
Oud-Beijerland	10	-10	0	10	5	0	15
Ouder-Amstel	10	0	0		10	5	25
Oudewater	10	-10	10	0	5	0	15
Papendrecht	0	0	10	10	5	0	25
Reimerswaal	0	-10	0	5	5	0	0
Rijssen-Holten	10	-10	0	5	5	5	15
Roosendaal	10	-10	0		5	5	10
Rotterdam	0	0	0	5	5	10	20
Schijndel	10	0	0		10	0	20
s-Gravenhage	10	20	0	0	5	10	45
's-Hertogenbosch	10	-10	0	0	5	5	10
Simpelveld	0	0	0	5	10	5	20
Sint-Michielsgestel	10	0	0		10	0	20
Sint-Oedenrode	10	0	0	10	5	5	30
Sittard-Geleen	0	0	0	5	0	10	15
Sliedrecht	0	0	10	10	5	0	25
Smallingerland	10	0	10	5	5	10	40
Someren	10	0	0	5	10	10	35
Strijen	10	-10	0	10	5	0	15
Tytsjerksteradiel	10	0	0	5	5	10	30
Uden			0	5	10	10	25
Uitgeest	0	-10	0	10	10	5	15
Uithoorn	0	-10	0	10	5	5	10
Utrecht	10	-10	10	5	5	10	30
Vaals	10	10	0	5	5	10	40
Valkenburg aan de Geul	10	10	0	5	5	10	40
Veenendaal	0	-10	0	5	5	0	0
Veere	10	-10	0	5	5	10	20
Veghel	10	0	0		10	0	20
Vianen	10	-10	0	10	5	0	15
Vlissingen	10	-10	0	5	5	10	20
Voerendaal	0	0	0	5	10	5	20
Voorschoten				10	5	5	20
Voorst	10	-10	0	5	5	5	15
Waddinxveen	10	0					10
Wassenaar				10	5	5	20
Werkendam	10	-10	0	5	10	5	20
Westervoort	0	-10	0	10	5	5	10
Westland	10	20	0	5	5	10	50
Westvoorne	10	-10	0	5	5	10	20
Wijchen	10	-10	0	5	0	10	15
Winterswijk			0	5	5	10	20
Woensdrecht	10	0	0	10	5	10	35
Woerden	10	-10	10	0	5	0	15
Woudrichem	10	-10	0	5	10	5	20
Zeewolde	0	0					0
Zutphen	0	0	0	10	5	5	20
Zwijndrecht	0	0	10	10	5	0	25
Zwolle	10	-10	0	5	5	5	15

Protocol

Voorkomen van verdringing en werken zonder loon

Den Haag

Rijswijk

Gemeente Delft

Protocol: voorkomen van verdringing en werken zonder loon

Tussen:

- De Federatie Nederlandse Vakverenigingen (FNV), vertegenwoordigd door Ruud Kuin, Vice-voorzitter FNV.
- en
- Gemeente Den Haag, vertegenwoordigd door R. Baldewsingh, wethouder Sociale Zaken, Werkgelegenheid, Wijk aanpak en Sport.
- Gemeente Rijswijk, vertegenwoordigd door wethouder B. Lugthart, wethouder Sociale zaken, Zorg en Volksgezondheid.
- Gemeente Westland, vertegenwoordigd door M. el Mokaddem, wethouder Sociale Zaken, Sport, Dienstverlening, Duurzaamheid, P&O en Communicatie.
- en
- Gemeente Delft, vertegenwoordigd door wethouder R. Baldewsingh, gemeente Den Haag, welke hiertoe is gevolmachtigd door de burgemeester van de gemeente Delft.
- Gemeente Midden-Delfland, vertegenwoordigd door wethouder R. Baldewsingh, gemeente Den Haag, welke hiertoe is gevolmachtigd door de burgemeester van de gemeente Midden-Delfland.

Overwegende dat voorkomen moet worden dat:

1. zittende werknemers hun baan verliezen of een achteruitgang in arbeidsvoorwaarden ervaren, door de inzet van werkzoekenden;
2. echte banen worden verdrongen door de inzet van mensen die zonder loon werken;
3. werkzoekenden zonder loon productief werk verrichten;
4. werkzoekenden werken zonder loon zonder realistisch perspectief op betaald werk;
5. door de inzet van Social Return mensen hun arbeidsplaats verliezen.

en

Overwegende dat gezamenlijke inzet nodig is om:

1. bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden aan betaald werk te helpen door een gelijk speelveld te creëren via de inzet van re-integratie, zoals trainingen, scholing, het aanleren van werknemersvaardigheden en het opdoen en behouden van werkervaring/arbeitsritme;
2. bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden die (nog) niet kunnen werken, te activeren, participeren en/of begeleiden bij hun ontwikkeling en het oplossen van belemmeringen.

Spreken het volgende af:

1: Algemeen

1. Arbeid hoort betaald te worden conform de geldende cao-afspraken cq het wettelijk minimum loon, indien er geen cao van toepassing is.
2. Alleen wanneer een werkzoekende naar het oordeel van de gemeente over onvoldoende vaardigheden of competenties beschikt om op een betaalde baan aangenomen te worden kan besloten worden om een proefplaatsing of leerwerkplek aan te bieden.

2: Proefplaatsing

1. Met een proefplaatsingsovereenkomst wordt vastgelegd dat de werkgever de intentie heeft om een deelnemer aansluitend op de proefplaatsing een arbeidsovereenkomst aan te bieden.
2. De proefplaatsing duurt maximaal 1 maand, tenzij er objectieve redenen zijn om de duur van de proefplaatsing te verlengen (tot maximaal 2 maanden);
3. Voor kandidaten met een arbeidsbeperking waarvoor een indicatie voor de doelgroep banenafpraak niet binnen 2 maanden ontvangen is, kan de proefplaatsing met nog maximaal één maand verlengd worden.
4. Na de proefplaatsing mag geen proeftijd worden opgenomen in het contract.
5. De werkzaamheden tijdens een proefplaatsing moeten plaatsvinden onder gelijke arbeidsomstandigheden als die van betaalde medewerkers binnen de organisatie.
6. De werkzaamheden leiden niet tot achteruitgang in de arbeidsomstandigheden of –voorwaarden van betaalde medewerkers binnen de organisatie waar de proefplaatsing plaatsvindt.

3: Leerwerkplek

Wanneer de kandidaat naar het oordeel van de gemeente alleen in aanmerking komt voor een betaalde baan, na het ontwikkelen van competenties en werknemersvaardigheden onder methodische begeleiding op een arbeidsplaats, kan hij in aanmerking komen voor een leerwerkplek waar tijdelijk met behoud van uitkering wordt gewerkt, mits:

- a) de leerwerkplek erop gericht is om het perspectief op een betaalde baan aantoonbaar te vergroten;
- b) de duur van de leerwerkplek niet langer is dan een periode van 3 tot maximaal 6 maanden;
- c) er een, in overleg met de kandidaat tot stand gekomen ontwikkelplan ligt, waarbij rekening is gehouden met de voorkeuren van de kandidaat, mits aansluitend op de mogelijkheden van de kandidaat zelf en de arbeidsmarkt¹;
- d) het accent ligt op het ontwikkelen van vaardigheden en competenties, gericht op het verkrijgen van een betaalde baan;
- e) het uitgangspunt is dat de kandidaat tijdens de leerwerkplek een erkende vakopleiding, of modules kan volgen, met als doel een erkend diploma, of deelcertificaten te verwerven; de mogelijkheden hiertoe worden in het ontwikkelplan opgenomen;
- f) de werkzaamheden niet de vorm hebben van productieve arbeid;
- g) niet is gebleken dat daaraan voorafgaand werknemers zijn ontslagen die vergelijkbare werkzaamheden uitvoerden;
- h) de werkzaamheden niet plaatsvinden onder mindere arbeidsomstandigheden dan de omstandigheden waarin betaalde medewerkers binnen de organisatie werken;
- i) de werkzaamheden voldoen aan de vereisten van de Arbowet en de Arbeidstijdenwet;
- j) de werkzaamheden niet leiden tot achteruitgang in de arbeidsomstandigheden of –voorwaarden van betaalde medewerkers binnen de organisatie waar de leerwerkplek wordt uitgevoerd.

¹ De vastgelegde voorziening is voor bezwaar vatbaar.

4: Social Return

1. Aanvullend op de re-integratie en participatie instrumenten biedt Social Return mogelijkheden om bij aanbestedingen het wervingsgedrag van werkgevers te beïnvloeden. De gedachte bij Social Return is dat een werkgever door het aanvaarden van een opdracht behoefte heeft aan extra personeel.
2. Het is niet toegestaan om personeel te ontslaan om Social Return mogelijk te maken.
3. Als de werkgever geen ruimte heeft om extra personeel aan te nemen, wordt de werkgever gevraagd opleidingsplaats en/of stageplaatsen aan te bieden. Ook mag de werkgever zijn Social Return verplichting invullen met een maatschappelijke activiteit. Het uitgangspunt is dat het gaat om activiteiten die bijdragen aan het verbeteren van de arbeidsparticipatie van de Social Return doelgroepen.

5: Regionaal meldpunt Verdringing/Interventieteam

Om de nakoming van de afspraken over het tegengaan van verdringing en het werken zonder loon, te waarborgen, registreren gemeenten welke leerwerkplekken ze aanbieden en maken gemeenten in de arbeidsmarktregio Haaglanden, UWV en FNV (het zogenaamde interventieteam) gebruik van een gezamenlijk digitaal meldpunt. Via dit meldpunt kunnen werkzoekenden, werknemers en werkgevers melding doen van onwenselijke situaties. Meldingen worden in het interventieteam en waar nodig in overleg met werkgeversorganisaties besproken. Als er aanleiding blijkt te zijn, wordt vervolgens actie ondernomen om de ongewenste situatie te veranderen en deze in het vervolg te voorkomen.

Tussen de FNV en de gemeente Den Haag gelden ten aanzien van de proefplaatsing (onderdeel 2) en het uitvoeren van vrijwilligerswerk aanvullend de volgende bepalingen:

Ad 2: Proefplaatsing

7. De gemeente verstrekt aan de kandidaat, die 27 jaar of ouder is, na afloop van de proefplaatsing een eenmalige premie ter hoogte van het verschil tussen de van toepassing zijnde bijstandsnorm en het wettelijk minimumloon.
8. De gemeente verstrekt aan de kandidaat die jonger is dan 27 jaar, na afloop van de proefplaatsing, nadat de bijstandsuitkering beëindigd is, een eenmalige premie, ter hoogte van het verschil tussen de van toepassing zijnde bijstandsnorm en het van toepassing zijnde wettelijk minimumloon.
9. Bovenstaande onderdelen omtrent proefplaatsing treden in werking onder voorbehoud dat de gemeenteraad van Den Haag met het voorstel heeft ingestemd.

6: Vrijwilligerswerk

De gemeente ondersteunt de bijstandsgerechtigde bij het zoeken naar passend vrijwilligerswerk en stemt in met de uitvoering van vrijwilligerswerk, met behoud van uitkering, mits:

- a) de werkzaamheden normaal gesproken niet door betaalde werknemers worden verricht;
- b) niet is gebleken dat daaraan voorafgaand werknemers zijn ontslagen die vergelijkbare werkzaamheden uitvoerden;
- c) werkzaamheden anders niet, of significant minder vaak worden gedaan;
- d) werkzaamheden niet worden verricht bij bedrijven met winst als hoofddoel;
- e) er geen resultaatverplichtingen worden opgelegd aan de vrijwilliger; de keuze voor het soort vrijwilligerswerk wordt in nauw overleg met de kandidaat gemaakt, waarbij de gemeente ernaar streeft het vrijwilligerswerk op basis van vrijwillige keuze te laten plaatsvinden.

Dit protocol en de aanvullende bepalingen gelden voor de duur van één jaar vanaf datum ondertekening en worden jaarlijks stilzwijgend verlengd, tenzij een van de partijen het protocol of de aanvullende bepalingen tenminste drie maanden voor het einde van het jaar schriftelijk opzegt.

Aldus overeengekomen op 15 juni 2016 te Den Haag

R. Kuin

(met de aantekening dat FNV tegen de verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie is)

Vice-voorzitter FNV

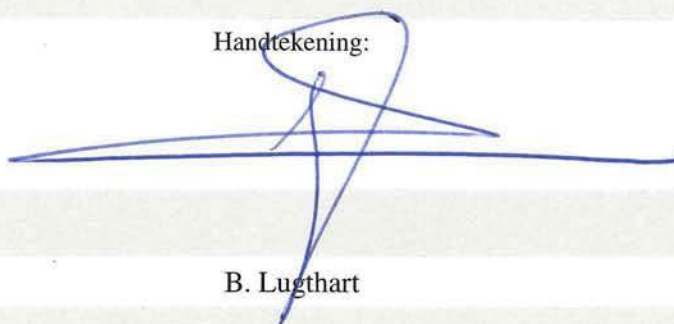
Handtekening:

R.S. Baldewsingh

wethouder Sociale zaken, Werkgelegenheid, Wijkaanpak en Sport
Gemeente Den Haag

Handtekening:

B. Lugthart

wethouder Sociale zaken, Zorg en Volksgezondheid
Gemeente Rijswijk

Handtekening:

M. el Mokaddem

wethouder Sociale Zaken, Sport, Dienstverlening, Duurzaamheid, P&O en
Communicatie
Gemeente Westland

Handtekening:

